27.10.2026

Selvitys Siilinjärven kirjastopalveluiden tuottamisesta

Hyväksyessään vuoden 2026 talousarvion kunnanvaltuusto edellytti, että kirjastopalveluiden tuottamisesta laaditaan selvitys.

> *"Digitalisaation lisääntyessä ja palvelutarpeen muuttuessa tehdään tarkempi selvitys koko kirjastopalveluiden tuottamisesta kunnassa tulevaisuudessa. Kirjastoauto on tärkeä pienille lapsille, jotka pääsevät itsenäisesti palvelun ääreen. Nykyisen pääkirjaston sisäilmahaasteet ovat hetkenä minä hyvänsä ratkottavanamme. Auto takaisi palvelun paitsi lapsille, mutta väestörakenteen muuttuessa voisi palvelun ajatella laajenevan lisääntyvälle ikääntyvien joukolle ja taajama-alueen ulkopuolisille alueille."*

Tämä selvitys on laadittu tämän päätöksen pohjalta. Selvityksen käsittelee sivistyslautakunta ja se saatetaan valtuuston tietoon.

Siilinjärven kirjastoverkko, henkilöstö ja toiminnan kuvaus

Siilinjärven kunnan kirjastotoimeen kuuluu pääkirjasto, Vuorelan sivukirjasto sekä kirjastoauto Pikku-Marja. Henkilöstöä kirjastossa on kirjastotoimenjohtajan lisäksi 11 henkilöä. Ajoittain kirjastossa on lisäksi työkokeilijoita, kirjastoalan harjoittelijoita sekä kirjastoalan opiskelijoita. Henkilöstöstä kaksi työskentelee kirjastoautossa, yksi Vuorelan sivukirjastossa ja loput kahdeksan pääkirjastossa.

Siilinjärven kirjaston, niin kuin muidenkin yleisten kirjastojen, toiminta koostuu asiakkaille näkyvästä asiakaspalvelusta ja toisaalta näkymättömästä taustatyöstä. Kirjaston asiakaspalvelutyö on monipuolista asiantuntija- ja opastustyötä, joka käsittää perinteisen lainauksen lisäksi

erilaista tiedonhakua ja teknistä tukea. Työ on toisaalta asiakkaiden kasvokkaista kohtaamista ja toisaalta kirjaston taustajärjestelmien hallintaa.

Asiakaspalvelun keskeisiä osa-alueita ovat: aineiston käsittely, lainaus ja palautus. Tähän kuuluu automaattien käytön opastus sekä tiskillä tapahtuva aineiston lainaaminen, palauttaminen ja asiakasmaksujen käsittely. Asiakkaiden tekemiä varauksia noudetaan varaushyllyyn lainausta odottamaan. Asiakkaita opastetaan ja autetaan aineiston paikantamisessa hyllyistä ja tarvittaessa tilojen käytössä.

Kirjaston tietopalvelussa etsitään vastauksia asiakkaiden tiedonhaun tarpeisiin etsimällä tietoa erilaisista tietokannoista, kuten Finna-palvelusta. Jos sopivaa aineistoa ei löydy omasta kirjastosta, niin aineistoa voidaan tilata kaukopalvelun avulla muista kirjastoista. Asiakaspalveluun liittyy myös lukuvinkkaus, jossa annetaan suosituksia kirjallisuuden tuntemukseen perustuen.

Viime vuosina digitaalinen asiakkaiden ohjaus ja opastus on lisääntynyt. Asiakkaita opastetaan laitteiden, sähköisten palveluiden ja e-aineistojen (kuten e-kirjat) käytössä. Asiakkaita ohjataan ja opetetaan tiedonkäsittelyssä ja tuetaan asiakkaiden itsenäistä asiointia. Asiakaspalveluun kuuluu myös huolehtiminen siitä, että kirjasto on siisti ja kutsuva kohtaamispaikka kaikille asiakasryhmille. Kirjastotyö on lähes aina vuorovaikutteista ja työ edellyttää kykyä kohdata erilaisia asiakasryhmiä lapsista senioreihin.

Asiakaspalvelun ohella kirjastossa tehdään paljon näkymätöntä taustatyötä, joka varmistaa kokoelmien ja palveluiden toimivuuden. Työ on yhdistelmä aineiston hallintaa, ohjausta ja teknistä ylläpitoa. Asiakaspalvelun lisäksi kirjaston keskeisiä tehtäviä ovat kirjastokokoelman hoito ja logistiikka. Kirjastolaiset valitsevat uutta aineistoa, luetteloivat ja

asiasanoittavat aineistoa kirjastotietokantaan, jotta aineisto löytyy, kun sitä haetaan joko henkilökunnan tai asiakkaiden toimesta. Kirjastohyllyjen ajantasaisuus vaatii sen, että huonokuntoista tai vanhentunutta tietoa sisältävää aineistoa poistetaan säännöllisesti. Palautettu aineisto tarkistetaan, poimitaan joukosta asiakkaiden varaama aineisto ja loput hyllytetään oikealle paikalle. Aineistoa siirretään lisäksi kahdesti viikossa pääkirjaston ja Vuorelan sivukirjaston välillä.

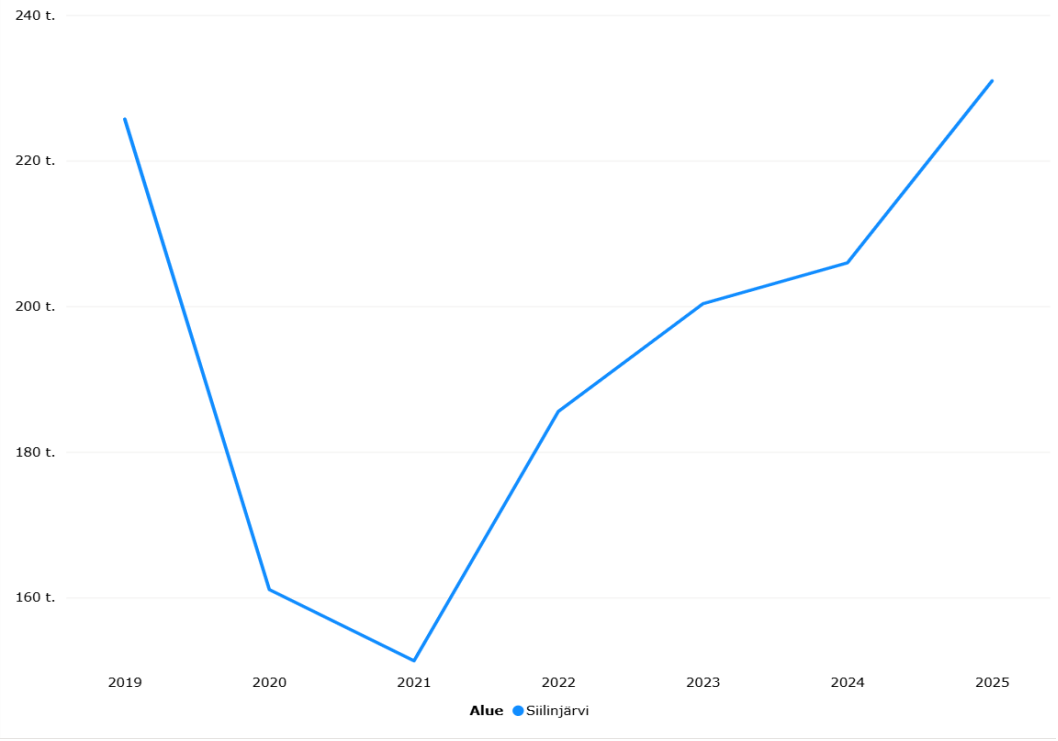
Lukutaidon edistäminen on yksi keskeisistä kirjaston tehtävistä. Kirjasto järjestää satutunteja ja kouluilla käydään tekemässä kirjavinkkausta sekä järjestetään lukupiirejä. Eri-ikäisille lapsille ja nuorille järjestetään vuosittain kirjastonkäytön ja tiedonhankinnan opetusta. Kirjastossa suunnitellaan ja järjestetään erilaisia tapahtumia kuten kirjailijavierailuja, aineistonäyttelyitä ja muita kulttuuritapahtumia. Muiden järjestämissä tapahtumissa kirjasto toimii tapahtumien avustajana ja mahdollistajana.

Kirjaston palveluista, tapahtumista, ajankohtaisista asioista ja aineistoista tiedotetaan sosiaalisessa mediassa, kirjaston verkkosivuilla ja kirjaston tiloissa. Siilinjärven kirjaston henkilökunta osallistuu Koha-kirjastojärjestelmän sekä Finna-verkkokirjaston ja nettisivujen ylläpitoon, kehittämiseen ja päivittämiseen. Toimiminen yhteistyössä muiden kirjastojen ja sidosryhmien, kuten esimerkiksi koulujen, päiväkotien, kulttuuritoimijoiden kanssa kuuluu oleellisena osana kirjastotyöhön. Kirjastotyö on nykyään yhä enemmän kohtaavaa asiakastyötä ja aktiivista osallistamista pelkän palvelutiskillä päivystämisen sijaan.

Kirjaston käyttö- ja lainausmäärät sekä tapahtumat

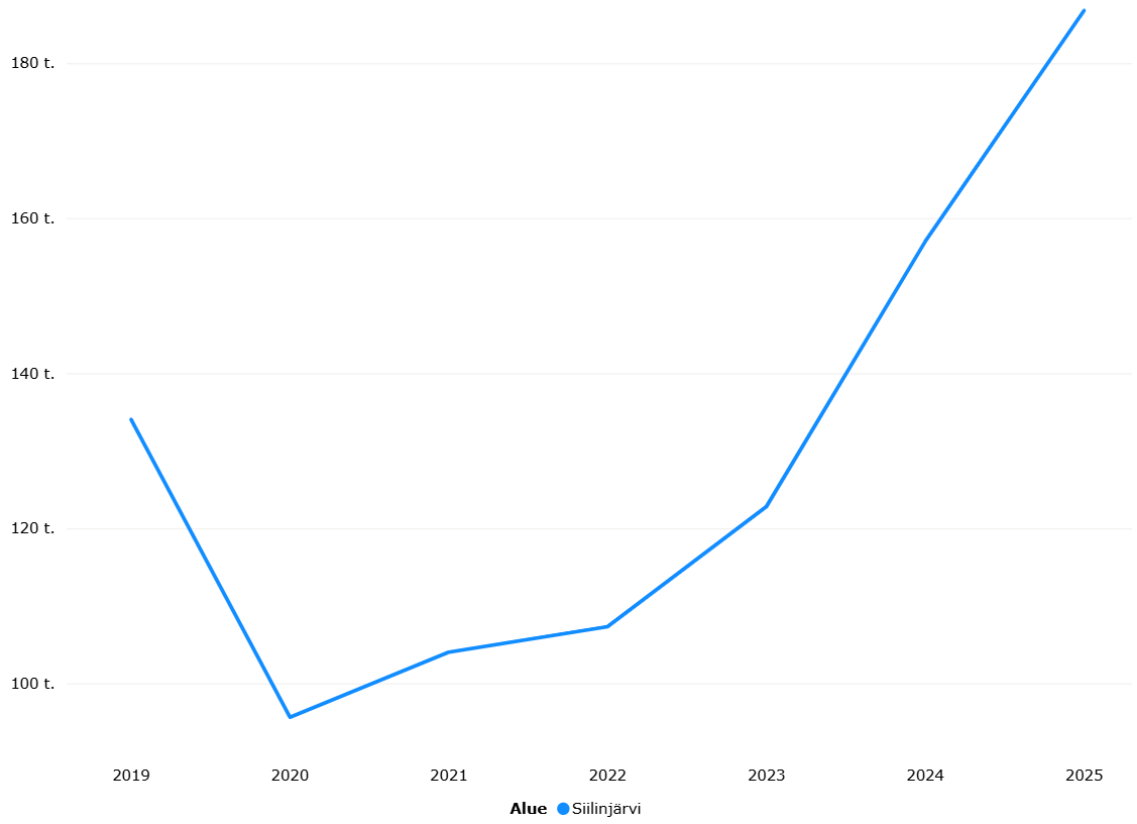
Alla olevat tiedot kirjaston käyttö- ja lainausmääristä sekä tapahtumien lukumääristä on saatu yleisten kirjastojen tilastoista (tilastot.kirjastot.fi). Tilastojen tarkasteluväli on kuusi vuotta (2019–2025).

Fyysisten käyntien määrä romahti koronavuosien aikana olleiden rajoitusten takia. Vuonna 2019 Siilinjärven kirjastossa oli noin 226 000 fyysistä käyntiä. Vuonna 2021 käyntejä oli vain noin 151 000. Tämän jälkeen käyntien määrä on kasvanut tasaisesti vuoteen 2024 saakka. Vuodesta 2024 vuoteen 2025 kävijämäärissä tapahtui vielä selkeämpi nousu ja viime vuonna käyntejä kirjautui yhteensä noin 231 000. Käyntimäärien kasvua selittää osaltaan kirjaston kasvava rooli kuntalaisten yhteisenä olohuoneena ja toisaalta jo aiemmin on huomattu, että kun taloudelliset ajat ovat haastavat, niin kirjastojen käyttö lisääntyy. Kyseessä on kuitenkin lähtökohtaisesti asiakkaalle täysin ilmainen kunnallinen palvelu. Alla oleva kaavio kertoo fyysisten käyntien kehityksestä.

Verkkokäynneillä tarkoitetaan kirjaston digitaalisten palveluiden käyttöä (verkkokirjasto, Siilinjärvi-sovellus), jotka eivät edellytä kirjastossa käyntiä, vaan palvelua voi hyödyntää kotoa käsin. Alla olevasta grafiikasta

voi nähdä, että verkkokäyntien tilastot kertovat pitkälti samaa kuin fyysisten käyntien osalta. Vuodesta 2023 alkaen verkkokäynnit ovat vuosittain lisääntyneet selvästi. Vuonna 2020 verkkokäyntejä tilastoitiin noin 96 000 kappaletta, vuonna 2025 käyntejä oli jo lähes 187 000 kappaletta. Verkkokäynnit ovat viidessä vuodessa lähes kaksinkertaistuneet. Tässä yhteydessä on syytä huomata, että verkkokäynnit eivät automaattisesti vähennä kirjastohenkilökunnan työmäärää. Esimerkiksi verkossa tehtävät aineistovaraukset työllistävät henkilökuntaa aiempaa enemmän. Nykyisin suurin osa aineistovarauksista tehdään juuri verkon kautta. Aiemmin valtaosa varauksista tehtiin asiakaspalvelun yhteydessä. Toisaalta työaikaa kuluu myös mahdollisten verkkopalvelujen ongelmatilanteiden selvittämiseen, palvelujen kehitystyöhön ja ylläpitoon.

SIILINJÄRVI

27.10.2026

Fyysisen aineiston kokonaislainaus noudattaa Siilinjärvellä valtakunnallista kehitystä. Vielä tämän vuosituhannen alussa vuonna 2003 kokonaislainaus oli lähes 519 000 lainaa. Tämän jälkeen lainamäärät ovat tasaisesti laskeneet. Vuonna 2019 lainoja tehtiin 388 000. Koronavuodet näkyvät rajuna laskuna luonnollisesti myös lainamäärissä, mutta parina viime vuonna on taas päästy kasvun uralle. Vuonna 2025 Siilinjärven kokonaislainaus oli noin 379 000 lainaa.

Suurin osa lainoista (n. 60 % kokonaislainauksesta) tehdään pääkirjastosta. Vuonna 2025 pääkirjastosta tehtiin noin 228 000 lainaa. Vuorelan sivukirjastosta ja kirjastoautosta kummastakin noin 75 500 lainaa. Viime vuosien aikana Vuorelan sivukirjaston lainamäärät ovat suhteellisesti kasvaneet eniten. Kirjastoauton lainamäärissä suunta on ollut hienoisessa laskussa.

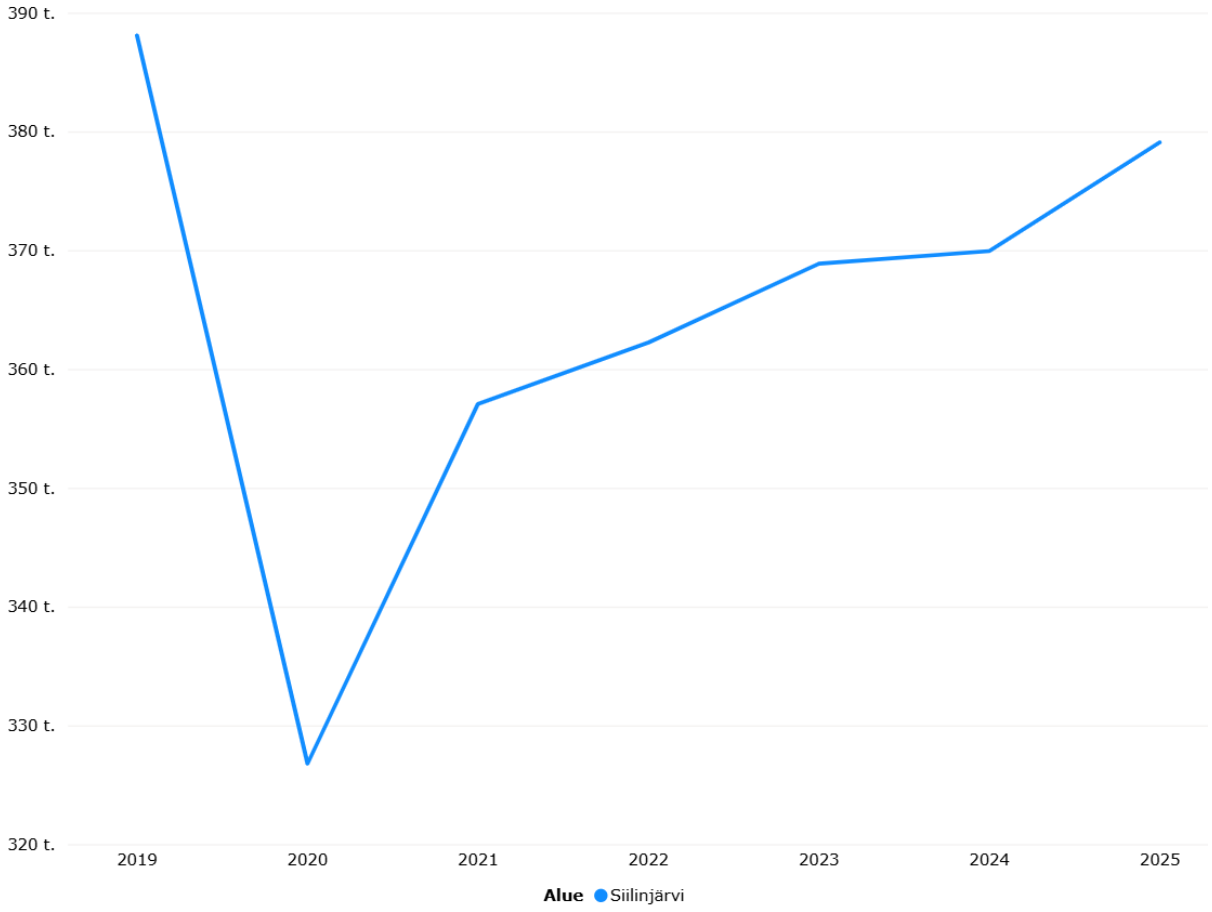
Lainauksen määrä lasku kertoo osaltaan kansalaisten ajankäytön muutoksista. Yhteiskunnan digitalisoituminen on vienyt tilaa myös perinteiseltä syventyvältä lukemiselta nopeilla ja tehokkailla sähköisillä palveluilla. Toisaalta vaikka aineiston kokonaislainaus onkin laskenut, kirjastoja käytetään entistä enemmän tapahtuma- ja kohtaamispaikkana.

Alla Siilinjärven kirjaston kokonaislainausta kuvaava graafi:

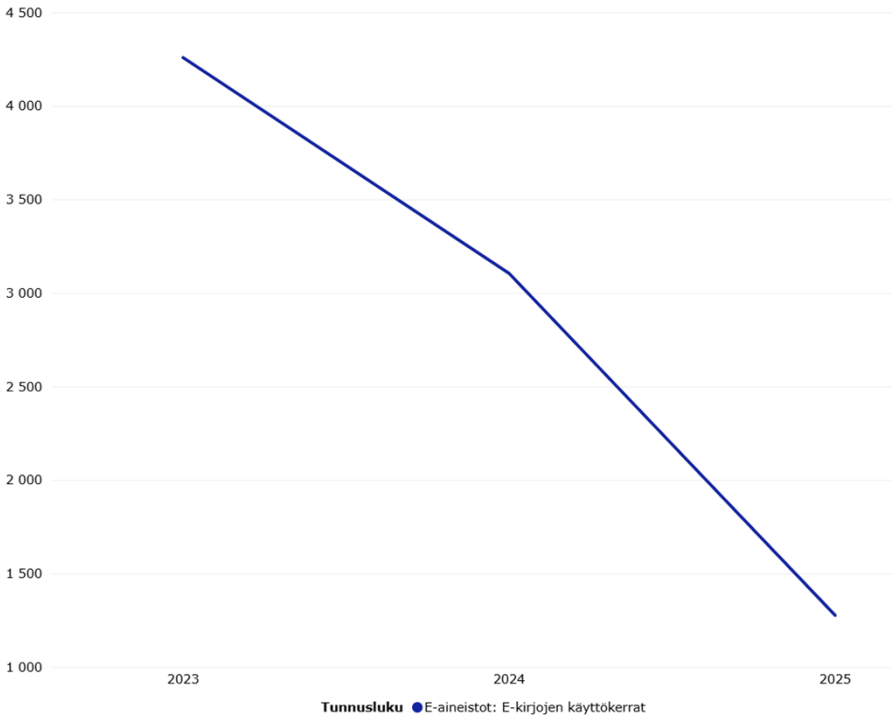
Siilinjärven kunta
PL 5
71801 Siilinjärvi

Puh. 017 401 111

etunimi.sukunimi@siilinjarvi.fi
kirjaamo@siilinjarvi.fi
Y-tunnus 0172718-0

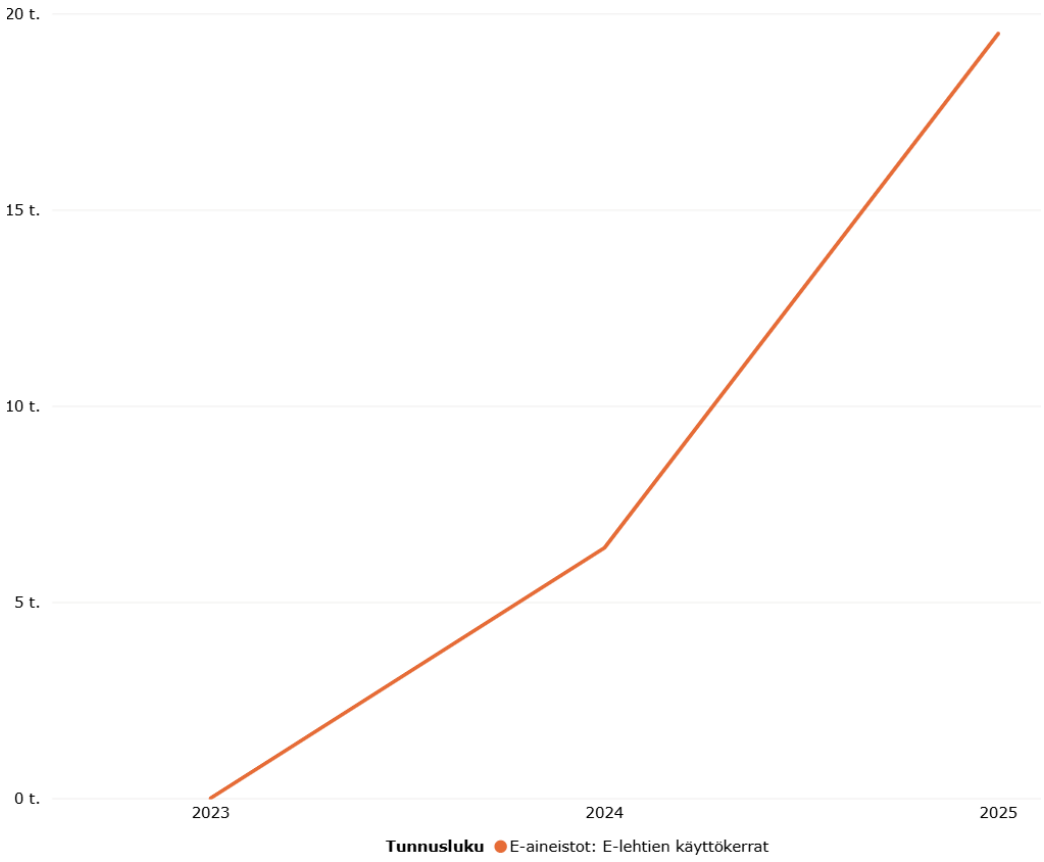
Kun puhutaan perinteisen aineiston kokonaislainauksesta, niin samassa yhteydessä on syytä tarkastella e-kirjojen ja e-lehtien lainausta. Alla olevissa graafeissa näkyy ensin tilanne kirjojen suhteen ja toisessa graafissa tilanne lehtien suhteen muutaman viime vuoden ajalta. E-lehtien kohdalla on hyvä huomata, että e-lehdet, joita on mahdollista lukea kotoa käsin, tulivat valikoimaan vasta valtakunnallisen E-kirjaston aloitettua.

Siilinjärven kunta
PL 5
71801 Siilinjärvi

Puh. 017 401 111

etunimi.sukunimi@siilinjarvi.fi
kirjaamo@siilinjarvi.fi
Y-tunnus 0172718-0

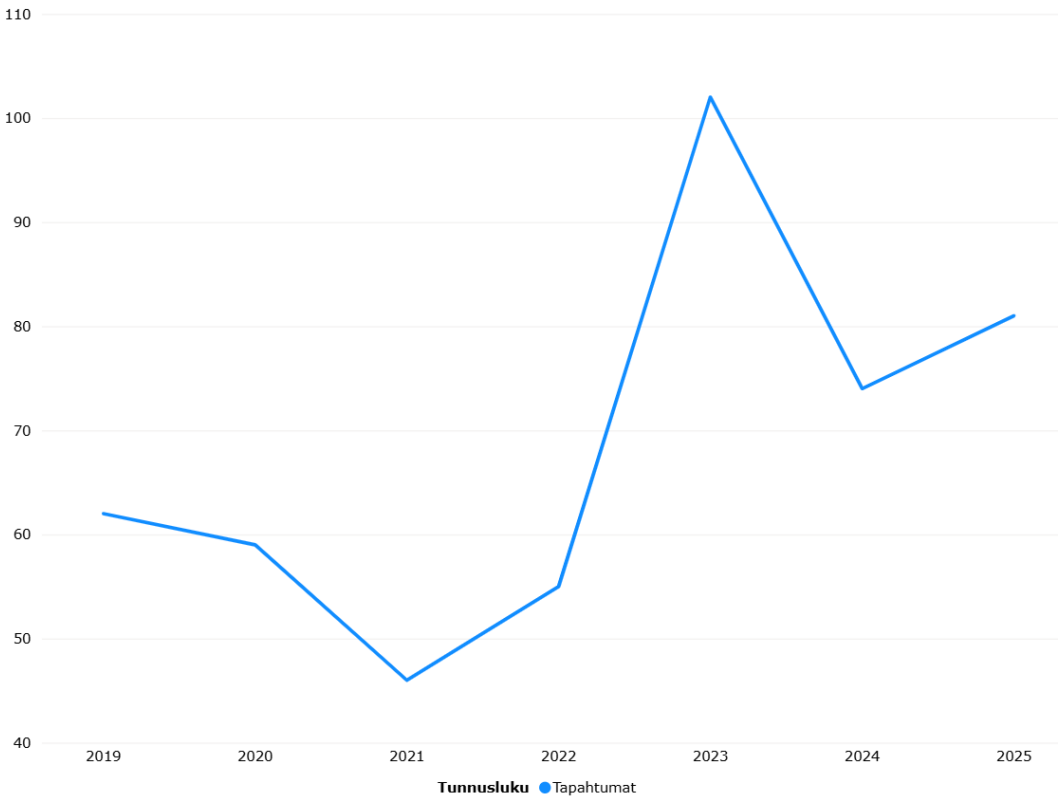
Kuten varsinkin e-kirjojen käyttökerroista (lainoista) on hyvin nähtävissä, niin sähköiset kirjat eivät ole tulleet korvaamaan perinteistä kirjaa. Käyttökerrat ovat Siilinjärvellä olleet hyvin vähäisiä. Yhtenä syynä on se, että valtakunnallinen E-kirjasto aloitti vasta vuonna 2024 ja lainattava kokoelma ei vielä ole kovinkaan suuri. Yhtenä haasteena on ollut suurten kustantajien nihkeä suhtautuminen toimittaa aineistoa E-kirjastolle. Syynä ovat maksettavat lisenssimaksut ja ennen kaikkea niiden pienuus. Lisenssit rajoittavat samanaikaisten lukijoiden määrää, joten kirjaa saattaa joutua jonottamaan pitkäänkin, mikäli sen haluaa sähköisenä lukea. Toisaalta moni sähköisiin kirjoihin ja lehtiin mieltynyt lukija on todennäköisesti jo aiemmin ottanut käyttöön kaupallisten yritysten tarjoamia digitaalisia palveluja. Kaupallisissa palveluissa valikoimat ovat suuria ja lukemaan tai kuuntelemaan pääsee nopeasti.

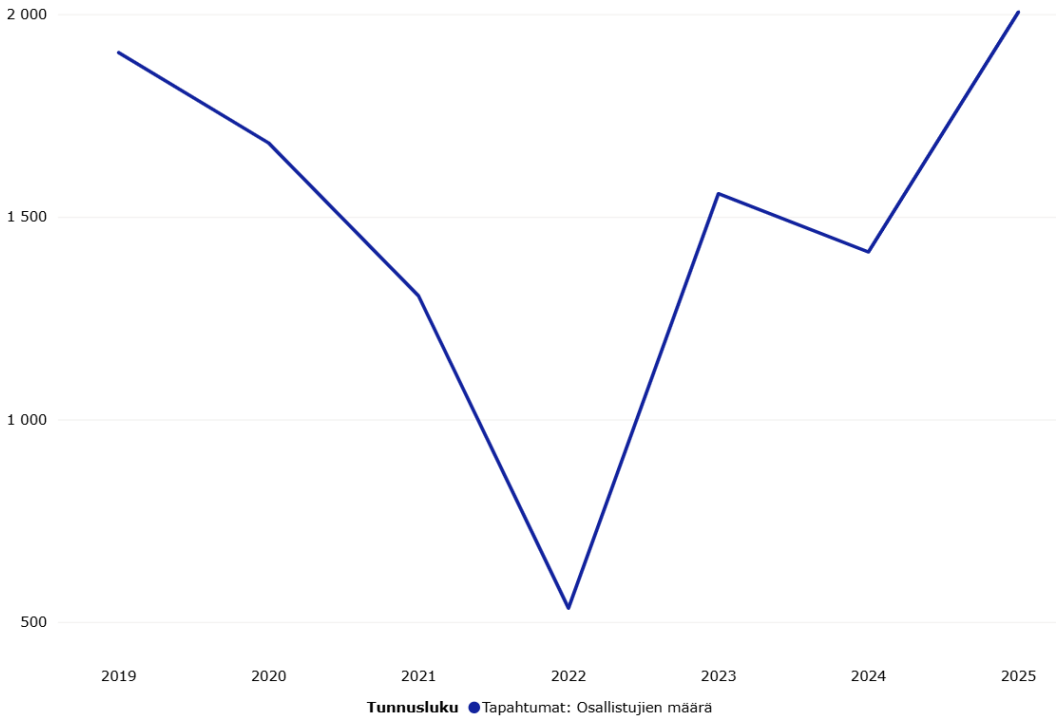
Syitä perinteisen kirjan vahvuudelle on lisäksi itse tuotteessa. Kirjan käyttöliittymä näyttää pitävän pintansa. Tutkimukset viittaavat siihen, että luetun ymmärtäminen ja muistijäljen muodostuminen on tehokkaampaa paperilta luettaessa. Perinteisen kirjan lukemiseen liittyy vahvasti myös aistikokemus. Paperin tuntu, tuoksu ja visuaalisuus voivat olla olennainen osa lukuelämystä, jota digitaalinen laite ei korvaa. Toisaalta perinteinen kirja tarjoaa mahdollisuuden irrottautua näytöistä. Se on helppo käyttää, se ei vaadi sähköä ja akkuja toimiakseen. Näiden syiden lisäksi kirjasto tarjoaa asiakkaille mahdollisuuden kierrellä kirjastosalissa ja tehdä yllätyslöytöjä, joita fyysiset kirjahyllyt tarjoavat.

E-lehtien osalta voi lyhyesti todeta, että lehdet näyttävät sopivan erityisen hyvin sähköiselle alustalle ja niitä asiakkaat haluavat myös Siilinjärvellä lukea.

Siilinjärven kirjastossa järjestetään vuosittain hyvin erilaisia tapahtumia. Osan tapahtumista järjestävät ulkopuoliset tahot, jolloin kirjaston rooli on ennen kaikkea tapahtuman mahdollistava. Tapahtumien kirjo on hyvin laaja. Perinteisten satutuntien ja kirjailijavieraiden lisäksi kirjastossa järjestetään lukupiirejä, musiikkiesityksiä ja –konsertteja, kirjanjulkaisutapahtumia, lukukoirien vastaanottoja, erilaisia infotilaisuuksia ja niin edelleen.

Alla näkyvistä graafeista on huomattavissa, että erilaisten tapahtumien kävijämäärät ovat pysytelleet suhteellisen vakaina viime vuodet. Poikkeuksena tässäkin koronavuodet erilaisine rajoituksineen. Kirjastossa järjestettävien tapahtumien määrä on koronavuodet pois lukien ollut hienoisessa nousussa jo pidempään. Kasvua selittää osaltaan ulkopuolisten tahojen kiinnostus järjestää tapahtumia nimenomaan kirjaston tiloissa. Vuonna 2025 kirjastossa järjestettiin 81 erilaista tapahtumaa, joissa oli yhteensä 2005 osallistujaa.

Siilinjärven kunta
PL 5
71801 Siilinjärvi

Puh. 017 401 111

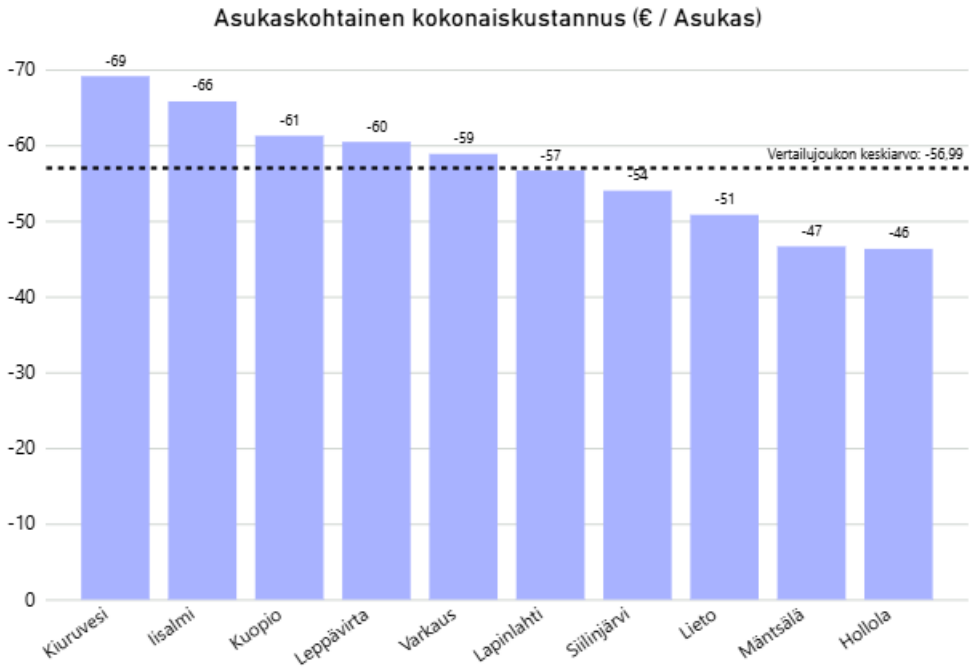
etunimi.sukunimi@siilinjarvi.fi
kirjaamo@siilinjarvi.fi
Y-tunnus 0172718-0

Lopuksi kirjaston lainausmääristä puhuttaessa on hyvä huomioida Siilinjärven kirjaston lainattavat esineet. Lainattavien esineiden valikoimasta on jo pidempään löytynyt liikuntavälineitä. Viime vuosina kirjastossa on määrätietoisesti pyritty hankkimaan lainattavaksi esineitä, joita voi tarvita arjessa, mutta joita ei välttämättä kannata hankkia omaksi kotiin. Näiden esineiden hankkimiseksi on tehty asiakaskyselyjä ja näiden kyselyjen perusteella on hankittu lainattavaksi sopivia esineitä. Tarjolla on erilaisia työkaluja, pesureita, ompelukone, mittareita ja niin edelleen. Näiden esineiden lainamäärät eivät juurikaan tilastoissa näy, mutta niiden merkitys asiakkaalle voi olla suuri. Esimerkiksi hintavaa porakonetta tai tekstiilipesuria ei kannata itselleen kotiin hankkia, jos sen voi helposti lainata kirjastosta eikä laitetta tarvitse jatkuvasti omassa arjessa. Lainattavien esineiden valikoimaa pyritään jatkossakin kartuttamaan lainattavaksi sopivilla esineillä. Samalla edistetään kestävää kehitystä ja ekologista ajattelua.

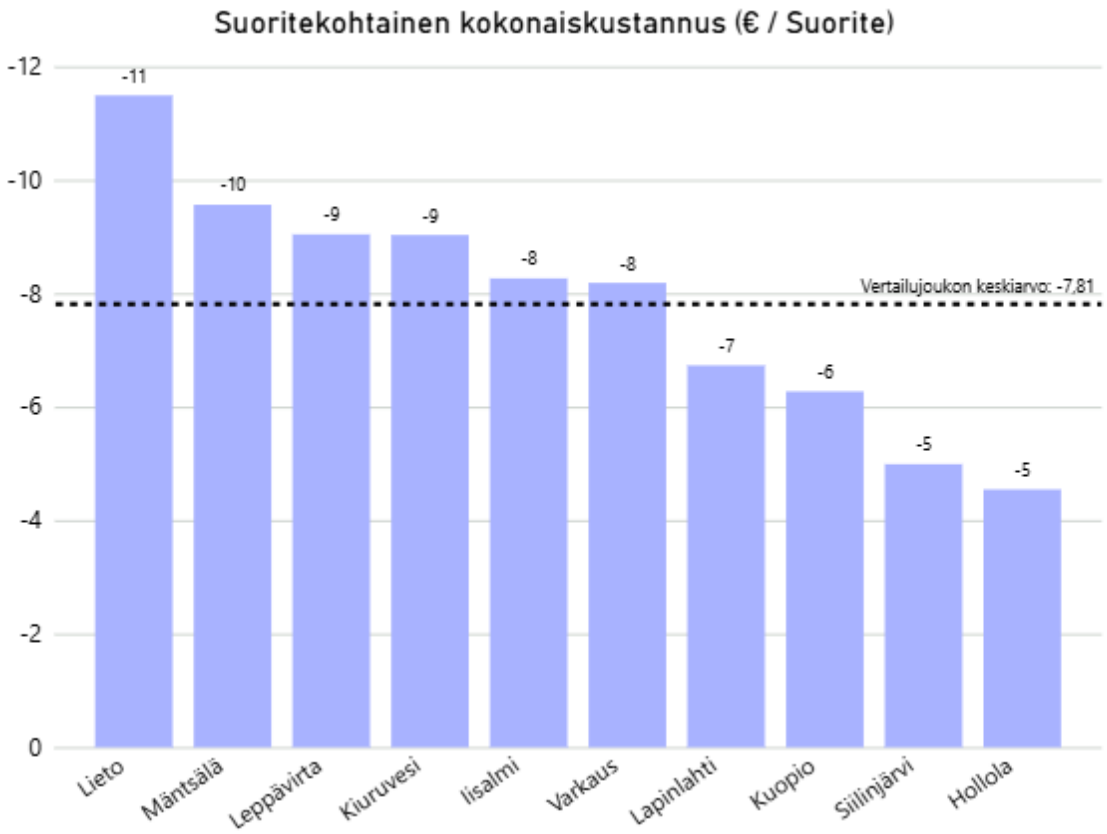
Tilastotietoa kirjaston kustannuksista ja saavutettavuudesta

Seuraavat tilastot on saatu Kuntamaisemasta ja ne pohjautuvat kuntien tilastokeskukselle toimittamiin kustannustietoihin. Tiedot ovat vuodelta 2025 (uusimmat saatavissa olevat tiedot). Vertailukunniksi on valittu Pohjois-Savon suurimpia kuntia ja muulta maasta Siilinjärven kanssa samankokoisia kuntia.

Siilinjärvellä kirjasto toimii tehokkaasti. Alla olevassa kuviossa on esitetty kirjaston käyttökustannukset asukasta kohden. Pohjois-Savossa Siilinjärvi käyttää asukaskohtaisesti laskettuna vähiten euroja kirjastopalveluiden tuottamiseen.

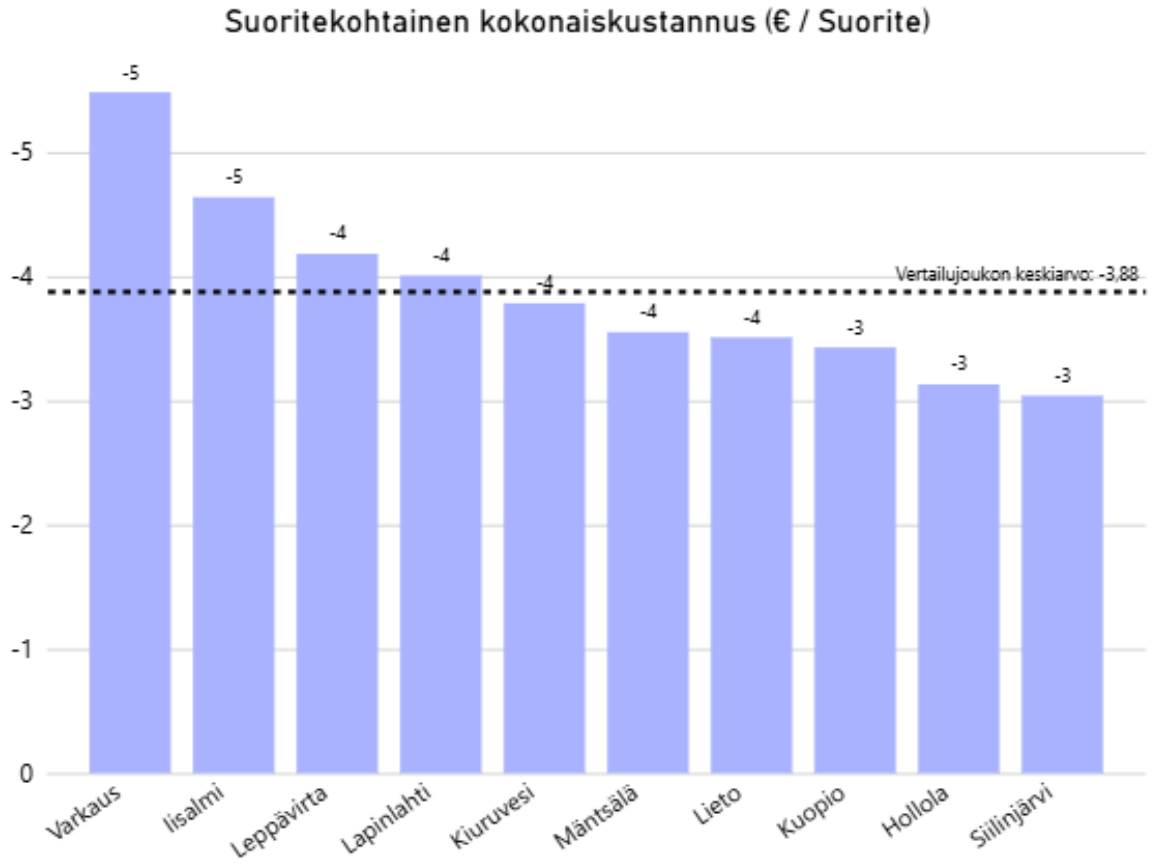

Siilinjärvellä kirjasto on ollut erittäin suosittu palvelu ja kirjastossa on käyty ahkerasti. Näin ollen Siilinjärven kirjastossa yhden fyysisen käynnin hinta on edullinen. Kun kirjaston aukioloaikaa vähennettiin syksyllä 2026, on oletettavaa, että fyysisten käyntien määrä laskee, mikä voi nostaa tulevaisuudessa yhden suoritteen kustannuksia.

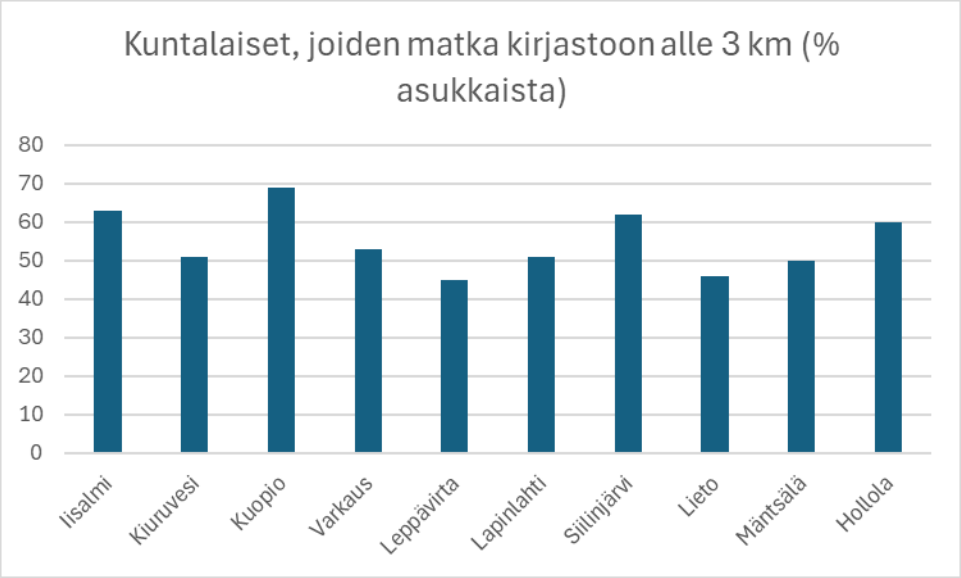
Suorite = käyntikerta

Siilinjärven kirjaston lainausluvut ovat olleet myös hyvällä tasolla. Näin ollen, jos tarkastellaan yhden kirjan lainauksen hintaa, voidaan todeta, että Siilinjärvellä toimitaan erittäin kustannustehokkaasti.

Suorite = yksi lainattu kirja

Koska Siilinjärvellä toimii kaksi kirjastoa, on kirjastopalvelut helposti saavutettavissa. Alla olevassa kuviossa on esitetty niiden kuntalaisten prosenttiosuus, joilla matka kirjastoon on alle 3 kilometriä.

Pääkirjaston kunto ja peruskorjaussuunnitelmat

Siilinjärven pääkirjastolla tehtiin syksyllä 2023 perusteellinen korjaustarveselvitys. Kunnan teknisen toimen antaman toimeksiannon tavoitteena oli arvioida pääkirjaston rakennuksen, rakenteiden, rakennusosien ja LVIAS-tekniikan nykyistä kuntoa, vaurioita, korjaustarpeita sekä lisätutkimuksien tarpeita seuraavan 10-vuoden ajanjaksolla.

Selvitykseen sisältyi myös sisäilmatekniset tutkimukset. Pääkirjastossa on tehty jo vuonna 2016 kosteus- ja mikrobiteknisiä kuntotutkimuksia. Jo tällöin rakennuksessa todettiin eriasteisia kosteus- ja mikrobivaurioita eri puolella rakennusta sekä ilmayhteyksiä sisäilmaan. Kyseisen tutkimuksen jälkeen pääkirjaston alakerrassa toiminut kansalaisopisto on siirtänyt toimintojaan muualle henkilökunnan sisäilmasta johtuvan oireilun seurauksena. Vuonna 2023 tehdyn lisätutkimuksen perusteella rakennuksen kunnossa havaittiin lisää puutteita ja vaurioita, jotka on korjattava.

Kootusti voi todeta, että syksyllä 2023 tehtyjen tutkimusten perusteella pääkirjaston todettiin olevan perusteellisen korjauksen tarpeessa niin ulkoa kuin sisältäkin sisältäen talotekniikan. Korjaussuunnitelmassa peruskorjauksen ajankohta on määritelty vuosille 2028–2033.

Tällä hetkellä pääkirjasto on vielä käyttökunnossa, eikä henkilökunta vielä oireile sisäilmasta johtuvista syistä. Sisäilmaa puhdistetaan ilmanpuhdistuslaitteilla, joita on sijoitettu eri puolille kirjastorakennusta. Osa laitteista on esillä yleisissä tiloissa ja osa työntekijöiden työhuoneissa. Henkilökunnan mahdollista sisäilmasta johtuvaa oireilua seurataan jatkuvasti matalalla kynnyksellä ja mahdollisiin ongelmiin pyritään reagoimaan ennakolta juuri esimerkiksi ilmanpuhdistuslaitteiden avulla. Rakenteissa olevat sisäilmaongelmia mahdollisesti aiheuttavat tekijät eivät poistu itsestään ja työsuojelun näkökulmasta pääkirjaston peruskorjaus olisi syytä ajoittaa suunnitellun ajankohdan alkuvuosille. Toisaalta myös palvelun laadun ja saatavuuden näkökulmasta pääkirjaston peruskorjaus olisi varmuuden vuoksi hyvä ajoittaa suunnitelmassa esitetyn aikahaarukan alkupuolelle ennen kirjastorakennuksen kunnon heikkenemistä.

Kirjaston tulevaisuuden haasteet ja näkymät

Kunnassa on kamppailtu viime vuosina huonon taloustilanteen kanssa. Kunnan talouden sopeutustoimien takia kirjastoon on kohdistunut useampi säästötoimi. Näitä säästötoimia ovat olleet mm. yksi irtisanominen ja vapautuneiden toimien täyttämättä jättäminen. Näiden säästötoimien takia sivistyslautakunta päätti pääkirjaston aukioloaikojen supistamisesta 1.9. 2026 alkaen. Tämän päätöksen myötä fyysisten kirjastopalveluiden saatavuus heikkenee pääkirjaston osalta. Aukioloaikojen muutoksen vaikutus laajemmin palveluun, palvelun laatuun ja asiakaskäyttäytymiseen nähdään vasta myöhemmin.

Usean säästötoimen kohdistuminen juuri kirjastoon on luonnollisesti vaikuttanut henkilökuntaan negatiivisesti. Toisaalta on katsottu, että ei voida palvella asiakkaita niin hyvin kuin haluttaisiin ja toisaalta huoli omasta työpaikasta ja tulevaisuudesta on läsnä. Jatkossa onkin ensiarvoisen tärkeää huolehtia kirjaston henkilökunnan jaksamisesta ja työhyvinvoinnista. Toimivien kirjastopalvelujen ehdottomana edellytyksenä on riittävä ja ammattitaitoinen henkilökunta.

Siilinjärven kirjaston kirjastoautopalvelu ja sen jatkuminen on ollut pohdinnassa yhtenä säästökohteena. Siilinjärven kirjastoauto on vanha ja sen käyttöikä alkaa olla elinkaarensa päässä. Esitystä uuden auton hankinnasta ei ole olemassa. Tarkoituksena on ajaa nykyinen auto loppuun ja käynnistää sen jälkeen tarvittaessa keskustelu Kuopion kanssa yhteistyömahdollisuuksista kirjastoauton osalta. Mahdollinen kuntien välinen yhteistyö tässä asiassa näyttää varsin haastavalta. Kuopio on omalta osaltaan tehnyt kuntatalouden säästöpäätöksiä ja Kuopiossa kirjastoautopalvelua on supistettu luopumalla yhdestä kirjastoautosta. Näin olleen mahdollisuudet siihen, että tulevaisuudessa kirjastoautopalvelua hankittaisiin Kuopiosta ostopalveluna näyttää erittäin epätodennäköiseltä, koska heidän kirjastoautonsa ovat 100 % käytössä. Jotta Kuopio pystyisi myymään palvelua Siilinjärvelle, edellyttäisi se heidän oman kirjastoautopalvelunsa heikentämistä, jolloin autolle tulisi aikaa ajaa Siilinjärvellä. Siilinjärven kirjastoauto on tällä hetkellä ikäänsä nähden vielä suhteellisen hyvässä teknisessä kunnossa, joten autolla voi olla vielä useampi vuosi käyttöä jäljellä.

Siilinjärven kirjastoa käytetään enenevässä määrin työskentely- ja opiskelutilana kaikkien ikäryhmien osalta. Ongelmana tällä hetkellä on sopivien kokoontumis- ja harrastetilojen sekä hiljaisten tilojen puute. Voimassa oleva kirjastolakikin edellyttää, että yleinen kirjasto pystyy edellä mainittuja tiloja tarjoamaan. Näitä tiloja kysytään kirjaston asiakaspalvelussa viikoittain. Tulevan remontin yhteydessä näiden tilojen

tarve tulee ottaa jo suunnitteluvaiheessa huomioon. Vuorelan sivukirjastossa hyvin vastaanotettu ja toimiva omatoimiratkaisu tulee jatkossa mahdollistaa myös pääkirjastossa ja tämäkin tulee ottaa huomioon remonttia suunnitellessa.

Kirjasto on kuntalaisille erittäin tärkeä lähipalvelu. Hyvän palvelutason ylläpitämiseksi korostuu henkilökunnan jatkuva täydennyskoulutus. Yhteiskunnan sähköistyminen jatkuu vahvasti. Myös kirjastoissa korostuvat erilaiset sähköiset asiakaspalvelumuodot. Henkilökunnalta vaaditaan enenevässä määrin erilaisten verkkopalvelujen ja sähköisten palvelumuotojen hallintaa. Tämä edellyttää henkilökunnalta jatkuvaa oppimista ja uusien asioiden omaksuntaa. Asiakkaan näkökulmasta tarjottavan palvelun tulee olla mahdollisimman helppokäyttöistä ja sujuvaa. Digitaalisen osaamisen lisäksi tulevaisuudessa korostuu entistä enemmän lukutaitotyö koskien kaikkia ikäryhmiä. Samoin lisääntyvät kirjastoaineistojen sisältöjen hallinnan vaatimukset. Kaikki nämä edellyttävät työntekijän kannalta aktiivista uuden omaksumista ja itsensä kehittämistä. Viime aikojen suurin murros on ollut tekoälyn todella nopea yleistyminen. Tämä vaatii henkilökunnalta omaksumisen lisäksi vahvaa medialukutaitoa, jotta ajantasainen ja luotettava tieto saadaan välitettyä asiakkaille. Toisaalta tekoälyä hyödynnetään jo nyt myös kirjastossa tiedon haun apuvälineenä.